

RECEȚIONAT:

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării

la data: _____

RAPORT ANUAL
privind activitatea organizației de drept public din domeniile cercetării și inovării
finanțate instituțional

Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare

termen de executare: 31 decembrie 2022

Conducătorul organizației

dr.hab.,prof. Dadu Constantin

L.Ș.

Chișinău, 2022

**PERSONALUL ORGANIZAȚIEI DIN DOMENIILE CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
pe perioada 01.09.2022 - 01.12.2022**

a) Lista personalului

nr.	Numele și prenumele	Anul nașterii	Titlul științific	Funcția	Subdiviziunea	Forma de încadrare	Norma de muncă	Sursa de finanțare
PERSONAL DE SPECIALITATE CU FUNCȚII DE CONDUCERE								
1	Dadu Constantin	1955	Dr. hab.	Director general	administrație	de bază	1,00	Instituțional
2	Taran Nicolae	1960	Dr. hab.	Director adjunct pe știință	administrație	de bază	1,00	Instituțional
3	Donica Ilie	1958	Dr. hab.	Director adjunct pe știință	administrație	de bază	1,00	Instituțional
4	Adajuc Victoria	1984	Dr.	Secretar științific	administrație	de bază	1,00	Instituțional
PERSONAL DE SPECIALITATE CU FUNCȚII DE EXZECUȚIE								
1	Cazac Feodor	1952	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Genofond și Ameliorare a Viței de vie	de bază	1,00	20.80009.5107.17
2	Savin Gheorghe	1936	Dr. hab.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,50	20.80009.5107.17
3	Baca Ivan	1959	Dr.	Cercetător științific superior		cumul extern	0,50	20.80009.5107.17
4	Haustov Eugeniu	1991		Cercetător științific		cumul intern	0,25	20.80009.5107.17
5	Nezalizova Irina	1961		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.17
6	Cramarciuc Mihail	1951		Cercetător științific		de bază	0,50	20.80009.5107.17
7	Morari Boris	1985	Dr.	Cercetător științific		cumul intern	0,25	20.80009.5107.17
8	Pogrebnoi Vsevolod	1987		Cercetător științific		cumul extern	0,25	20.80009.5107.17
9	Cornea Vladimir	1959		Cercetător științific		de bază	0,50	20.80009.5107.17
10	Tofan Svetlana	1979		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.17
11	Toma Dumitru	1986		Cercetător științific stagiar		de bază	0,50	20.80009.5107.17
12	Bîrsa Elena	1970		Cercetător științific stagiar		de bază	1,00	20.80009.5107.17
13	Rapcea Mihai	1954	Dr. hab.	Cercetător științific principal	Laboratorul Pepinierit și Tehnologii moderne viticole	de bază	1,00	20.80009.5107.17
14	Cuharschi Mihail	1938	Dr. hab.	Cercetător științific principal		de bază	0,50	20.80009.5107.17
15	Ungureanu Semion	1938	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,25	20.80009.5107.17
16	Botnarenco Andrei	1955	Dr.	Cercetător științific superior		de bază	1,00	20.80009.5107.17
17	Mihov Dumitru	1985	Dr.	Cercetător științific superior		cumul extern	0,25	20.80009.5107.17

18	Antoci Alexandru	1955		Cercetător științific		de bază	0,75	20.80009.5107.17
19	Condur Maria	1949		Cercetător științific		de bază	0,75	20.80009.5107.17
20	Craveț Natalia	1953		Cercetător științific		de bază	0,75	20.80009.5107.17
21	Chisili Sergiu	1979	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laborator Ecologie și Proiectare	de bază	0,50	20.80009.5107.17
22	Dumitraș Angela	1979		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.17
23	Gribcova Anna	1980		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.17
24	Ceban Albina	1967		Cercetător științific stagiar		de bază	0,25	20.80009.5107.17
25	Bondarciuc Victor	1949	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Virusologie și Control fitosanitar al viței de vie	de bază	1,00	20.80009.5107.05
26	Sultanova Olga	1950	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,75	20.80009.5107.05
27	Constantinova Irina	1960		Cercetător științific		de bază	0,75	20.80009.5107.05
28	Haustov Evghenii	1991		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
29	Schițco Nicolai	1985		Cercetător științific		cumul extern	0,25	20.80009.5107.05
30	Dubceac Marcela	1982		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
31	Bivol Maria	1994		Cercetător științific stagiar	con.matern.	0,50	20.80009.5107.05	
32	Cebanu Vitalie	1959	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Imunologie și Protecția Viței de vie	de bază	0,75	20.80009.5107.17
33	Degteari Vladimir	1967	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,75	20.80009.5107.17
34	Chiaburu Elena	1949	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,50	20.80009.5107.17
35	Tertiac Dumitru	1952	Dr.	Cercetător științific superior		de bază	0,75	20.80009.5107.17
36	Armașu Svetlana	1976		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.17
37	Midari Andrian	1973		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.17
38	Ponomariova Irina	1959	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Oenologie, VDO și Băuturi tari	de bază	1,00	20.80009.5107.05
39	Gaina Boris	1947	Dr. hab.	Consultant științific		cumul extern	0,25	20.80009.5107.05
40	Golenco Lidia	1951		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
41	Cibuc Mariana	1985		Cercetător științific		de bază	0,50	20.80009.5107.05
42	Nemțeanu Silvia	1985		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
43	Grosu Olga	1984		Cercetător științific		de bază	0,50	20.80009.5107.05
44	Stițuc Mihail	1952		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
45	Soldatenco Olga	1987	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Biotehnologiei și Microbiologia vinului	de bază	1,00	20.80009.5107.05
46	Taran Nicolae	1960	Dr. hab.	Cercetător științific principal		cumul intern	0,50	20.80009.5107.05

47	Adajuc Victoria	1984	Dr.	Cercetător științific coordonator		cumul intern	0,50	20.80009.5107.05
48	Vasiucovici Svetlana	1988	Dr.	Cercetător științific superior		cumul extern	0,25	20.80009.5107.05
49	Morari Boris	1986	Dr.	Cercetător științific superior		de bază	1,00	20.80009.5107.05
50	Glavan Pavel	1970		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
51	Sandu Vasilie	1970		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
52	Soltan Ana	1993		Cercetător științific stagiar		cumul intern	0,50	20.80009.5107.05
53	Scorbanov Elena	1951	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Verificarea calității producției alcoolice	de bază	1,00	20.80009.5107.05
54	Degteari Natalia	1975	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	1,00	20.80009.5107.05
55	Rînda Parascovia	1954		Cercetător științific		de bază	0,75	20.80009.5107.05
56	Efremov Egor	1982		Cercetător științific		cumul extern	0,50	20.80009.5107.05
57	Urîtu Dionisii	1950	Dr.	Cercetător științific coordonator, dr. șt.	Laboratorul Standardizare și Expertiză	de bază	1,00	20.80009.5107.05
58	Rapcea Mihail	1954	Dr. hab.	Cercetător științific principal, dr. hab.		cumul intern	0,25	20.80009.5107.05
59	Cara Serghei	1979	Dr.	Cercetător științific superior, dr. șt.		cumul extern	0,25	20.80009.5107.05
60	Chiriac Alexandra	1961		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.05
61	Pîrgari Elena	1962		Cercetător științific	de bază	0,75	20.80009.5107.05	
62	Cozmic Radu	1976	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Genofond și Ameliorarea plantelor pomicole	de bază	1,00	20.80009.5107.14
63	Bucarciuc Victor	1944	Dr. hab.	Cercetător științific principal		de bază	0,50	20.80009.5107.14
64	Pîntea Maria	1948	Dr. hab.	Cercetător științific principal		cumul intern	0,50	20.80009.5107.14
65	Pîntea Maria	1948	Dr. hab.	Cercetător științific principal		de bază	0,75	20.80009.5107.18
66	Mîndra Veaceslav	1949	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,25	20.80009.5107.14
67	Crivaia Parascovia	1964		Cercetător științific		cumul intern	0,25	20.80009.5107.14
68	Melnenco Ludmila	1954	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,50	20.80009.5107.14
69	Kneazeva Svetlana	1947	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,50	20.80009.5107.14
70	Ceban Ecaterina	1955	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,50	20.80009.5107.14
71	Pasat Olga	1963	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	1,00	20.80009.5107.14
72	Borozan Emil	1949		Cercetător științific		de bază	0,50	20.80009.5107.14
73	Clipa-Cucu Mariana	1981		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.14
74	Terentie Petru	1984		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.14
75	Terentie Petru	1984		Cercetător științific		cumul intern	0,50	20.80009.5107.18

76	Sacali Natalia	1988		Cercetător științific		conced. matern	0,75	20.80009.5107.14
77	Sacali Natalia	1988		Cercetător științific		cumul intern	0,25	20.80009.5107.18
78	Brînză Ion	1952		Cercetător științific stagiar		cumul intern	0,25	20.80009.5107.18
79	Grosu Ion	1958	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Pepinierit și Tehnologii moderne în Pomicultură	de bază	1,00	20.80009.5107.22
80	Donica Ilie	1958	Dr. hab.	Cercetător științific principal		cumul intern	0,25	20.80009.5107.22
81	Mladinoi Vasile	1938	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,50	20.80009.5107.22
82	Cebanu Ion	1964		Cercetător științific		de bază	0,50	20.80009.5107.22
83	Cucu Ghenadie	1976		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.22
84	Cojocarenco Valeriu	1958		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.22
85	Migalatieva Olga	1987		Cercetător științific		cumul extern	0,25	20.80009.5107.22
86	Sava Parascovia	1955	Dr. hab.	Cercetător științific principal		de bază	1,00	20.80009.5107.22
87	Caraman Ion	1940	Dr. hab.	Cercetător științific principal	Laboratorul Căpșun și Arbuști fructiferi	de bază	0,25	20.80009.5107.14
88	Caterinciuc Cristina	1986		Cercetător științific		cumul extern	0,50	20.80009.5107.22
89	Rusnac Cristina	1989		Cercetător științific		cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL
90	Rusnac Cristina	1989		Cercetător științific stagiar		cumul extern	0,50	20.80009.5107.22
91	Prodaniuc Leonid	1976	Dr.	Cercetător științific coordonator		cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL
92	Prodaniuc Leonid	1976	Dr.	Cercetător științific coordonator	de bază	1,00	20.80009.5107.14	
93	Calasean Iurie	1938	Dr.	Cercetător științific coordonator	cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL	
94	Calasean Iurie	1938	Dr.	Cercetător științific coordonator	de bază	0,50	20.80009.5107.14	
95	Cernet Alexandru	1958	Dr.	Cercetător științific coordonator	cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL	
96	Cernet Alexandru	1958	Dr.	Cercetător științific coordonator	de bază	1,00	20.80009.5107.14	
97	Prodaniuc Elena	1976		Cercetător științific	cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL	
98	Prodaniuc Elena	1976		Cercetător științific	de bază	1,00	20.80009.5107.14	
99	Covalenco Galina	1956		Cercetător științific	de bază	0,50	20.80009.5107.14	
100	Luchița Vasile	1948		Cercetător științific	cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL	
101	Luchița Vasile	1948		Cercetător științific	de bază	0,50	20.80009.5107.14	
102	Calășian Natalia	1981		Cercetător științific	cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL	
103	Calășian Natalia	1981		Cercetător științific	de bază	1,00	20.80009.5107.14	
104	Gendov Natalia	1980		Cercetător științific	cumul intern	0,25	22.80013.5107.2BL	

105	Gendov Natalia	1980		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.14
106	Panfilov Sergiu	1956		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.14
107	Dadu Dumitru	1991		Cercetător științific		cumul extern	0,25	22.80013.5107.2BL
108	Dadu Dumitru	1991		Cercetător științific stagiar		cumul extern	0,75	20.80009.5107.14
109	Magher Mihail	1951	Dr.	Cercetător științific coordonator	Grupul Protecția plantelor pomicole	de bază	1,00	20.80009.5107.22
110	Dumitraș Iurie	1976		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.22
111	Gritcan Savelie	1952	Dr.	Cercetător științific coordonator	Laboratorul Biochimie și Fiziologie plantelor pomicole	de bază	1,00	20.80009.5107.22
112	Eftodiev Mihai	1959		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.22
113	Polihovici Lidia	1952		Cercetător științific		de bază	0,50	20.80009.5107.22
114	Dadu Zinaida	1959		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.22
115	Crivaia Parascovia	1964		Cercetător științific		de bază	0,75	20.80009.5107.22
116	Iliev Petru	1955	Dr. hab.	Cercetător științific principal	Laboratorul Ameliorarea și Tehnologii în Legumicultura și cartof	de bază	1,00	20.80009.5107.26
117	Dadu Constantin	1955	Dr. hab.	Cercetător științific principal		cumul intern	0,50	20.80009.5107.26
118	Donica Ilie	1958	Dr. hab.	Cercetător științific principal		cumul intern	0,25	20.80009.5107.26
119	Chisnicean Vasile	1954	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	1,00	20.80009.5107.26
120	Iliev Irina	1954	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	1,00	20.80009.5107.26
121	Șambrai Victor	1962	Dr.	Cercetător științific superior		de bază	1,00	20.80009.5107.26
122	Donica Maria	1959	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,75	20.80009.5107.26
123	Novac Tatiana	1982		Cercetător științific		cumul extern	0,25	20.80009.5107.26
124	Iliev Irina			Cercetător științific		cumul intern	0,50	20.80009.5107.26
125	Vasilachi Iuliana	1986		Cercetător științific		de bază	1,00	20.80009.5107.26
126	Dadu Ana	1986		Cercetător științific		cumul extern	0,50	20.80009.5107.26
127	Plugaru Simion	1949		Cercetător științific stagiar		de bază	0,75	20.80009.5107.26
128	Matragun Pavel	1984		Cercetător științific stagiar		de bază	0,75	20.80009.5107.26
129	Luca Daniela	1987		Cercetător științific stagiar		cumul extern	0,50	20.80009.5107.26
130	Crivoi Luminita	1960		Cercetător științific stagiar		cumul extern	0,50	20.80009.5107.26
131	Pavalachi Vasile	1965		Cercetător științific stagiar	de bază	1,00	20.80009.5107.26	
132	Staci Constantin	1987		Cercetător științific stagiar	cumul extern	0,50	20.80009.5107.26	
133	Alexionoc Valentina	1981		Cercetător științific stagiar	de bază	0,75	20.80009.5107.26	

134	Iușan Larisa	1976	Dr.	Șef laborator	Laboratorul Tehnologia produselor alimentare	de bază	1,00	Instituțional	
135	Șleagun Galina	1949	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,75	Instituțional	
136	Popeli Svetlana	1953	Dr.	Cercetător științific coordonator		de bază	0,50	Instituțional	
137	Terentieva Galina	1958		Cercetător științific		de bază	1,00	Instituțional	
138	Carelina Marina	1963		Cercetător științific		de bază	0,75	Instituțional	
139	Vicerova Larisa	1959		Cercetător științific		de bază	0,25	Instituțional	
140	Pașacova Lidia	1945		Cercetător științific		de bază	0,25	Instituțional	
141	Pîrgari Elena ci	1962		Cercetător științific		de bază	0,25	Instituțional	
142	Draganova Elena	1956		Cercetător științific		de bază	0,25	Instituțional	
143	Zîreanova Elena	1985		Cercetător științific		de bază	1,00	Instituțional	
144	Cojucari Liudmila	1990		Cercetător științific		de bază	1,00	Instituțional	
145	Golovco Iurie	1964		Cercetător științific stagiar		de bază	0,50	Instituțional	
146	Golubi Roman	1985	Dr.	Șef laborator		Laboratorul Verificarea calității produselor alimentare	de bază	1,00	Instituțional
147	Fiodorov Stanislav	1957		Cercetător științific			de bază	0,50	Instituțional
148	Crucirescu Diana	1979		Cercetător științific	de bază		1,00	Instituțional	
149	Arnaut Svetlana	1961		Cercetător științific	de bază		0,50	Instituțional	
150	Voitco Elena	1966		Cercetător științific	de bază		0,50	Instituțional	
151	Rabotnicova Liudmila	1961		Cercetător științific	de bază		0,50	Instituțional	
152	Necrițlova Liudmila	1958		Cercetător științific	de bază		0,25	Instituțional	
153	Barbaroș Maria	1987		Cercetător științific	de bază		1,00	Instituțional	

PERSONAL DE DESERVIRE TEHNICĂ ȘI AUXILIAR

1	Djuri Varvara	1950		Laborant superior	Laboratorul Genofond și Ameliorare a Viței de vie	de bază	0,75	Instituțional
2	Gîndea Galina	1964		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
3	Dogotari Valentin	1950		Agronom sef	Grupul Menținerea Genofondului Viticol	de bază	1,00	Instituțional
4	Grigoras Vladimir	1963		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
5	Chihai Elena	1963		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
6	Cotorobai Sila	1951		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
7	Costețcaia Liudmila	1983		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
8	Medvețchii Iurie	1963		Inginer superior		de bază	1,00	Instituțional

9	Vițelaru Tamara	1960		Agronom	Laboratorul Pepinierit și Tehnologii moderne viticole	de bază	0,75	Instituțional
10	Demirova Natalia	1954		Laborant superior		de bază	0,75	Instituțional
11	Dmitrenco Polina	1959		Laborant superior		de bază	0,75	Instituțional
12	Rapcea Victoria	1984		Inginer	Laborator Ecologie și Proiectare	de bază	1,00	Instituțional
13	Mihailiuc Natalia	1958		Inginer superior	Laboratorul Virusologie și Control fitosanitar al viței de vie	de bază	1,00	Instituțional
14	Lisnic Tamara	1974		Inginer superior		de bază	1,00	Instituțional
15	Costina Svetlana	1963		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
16	Lungu Nina	1957		Îngrijitor încăperi de producție și de serviciu		cumul intern	0,50	Instituțional
17	Nazari Ion	1952		Agronom		de bază	1,00	Instituțional
18	Jechiu Petru	1950		Tehnician		de bază	1,00	Instituțional
19	Zama Valeriu	1966		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
20	Iaconi Gheorghe	1961		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
21	Staver Vladimir	1961		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
22	Carp Natalia	1965		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
23	Vataman Ion	1954		Laborant superior	Laboratorul Imunologie și Protecția Viței de vie	de bază	1,00	Instituțional
24	Brazițchi Nina	1957		Agronom	de bază	0,75	Instituțional	
25	Talpalaru Dumitru	1983		Agronom	cumul extern	0,50	Instituțional	
26	Grigorița Ecaterina	1965		Laborant superior	Laboratorul Oenologie, VDO și Băuturi tari	cumul intern	0,50	Instituțional
27	Crasnoșciocova Margareta	1947		Inginer superior	de bază	0,75	Instituțional	
28	Ceban Hartina	1951		Laborant superior	Laboratorul Biotehnologiei și Microbiologia vinului	de bază	0,75	Instituțional
29	Grigorița Ecaterina	1965		Laborant superior	de bază	1,00	Instituțional	
30	Brînză Ion	1952		Agronom sef	Laboratorul Genofond și Ameliorarea plantelor pomicele	de bază	0,75	Instituțional
31	Leu Galina	1985		Laborant	Laboratorul Pepinierit și Tehnologii moderne în Pomicultură	de bază	0,75	Instituțional
32	Gradinaru Zinaida	1949		Laborant	Laboratorul Căpșun și Arbuști fructiferi	de bază	0,75	Instituțional
33	Cebanu Ion	1964		Inginer superior	Laboratorul Virusologie, Control fitosanitar și Protecția plantelor pomicele	cumul intern	0,50	Instituțional
34	Șolcovscaia Ivanna	1962		Laborant		de bază	0,75	Instituțional
35	Tcaci Valentina	1955		Inginer superior	Grupul Protecția plantelor pomicele	de bază	0,75	Instituțional
36	Cojocari Nichita	1965		Laborant		de bază	1,00	Instituțional
37	Covali Gheorghe	1975		Tehnician		de bază	1,00	Instituțional

38	Polihovici Lidia	1952		Laborant superior	Laboratorul Biochimie și Fiziologie plantelor pomicole	cumul intern	0,50	Instituțional
39	Gordeeva Valentina	1955		Inginer superior	Laboratorul Tehnologia produselor alimentare	de bază	0,50	Instituțional
40	Pujailo Eudochia	1952		Inginer superior		de bază	0,25	Instituțional
41	Guci Ruslan ce	1967		Inginer superior		de bază	0,25	Instituțional
42	Cupcea Tatiana	1978		Laborant superior		de bază	0,75	Instituțional
43	Fedotchina Irina	1987		Laborant superior	Laboratorul Verificarea calității produselor alimentare	de bază	0,75	Instituțional
44	Cojocarua Adriana	1972		Inginer superior		de bază	0,50	Instituțional
45	Iuțiș Vadim	1957		Șef - redactor	Serviciul Transfer tehnologic, Economie și Relații internaționale (Marketing)	de bază	1,00	Instituțional
46	Soltan Ana	1993		Inginer superior		de bază	1,00	Instituțional
47	Buimestru Carolina	1990		Specialist superior		de bază	1,00	Instituțional
48	Puscas Victor	1964		Grafician		de bază	1,00	Instituțional
49	Cornesco Maria	1959		Redactor		de bază	0,50	Instituțional
50	Clipa Nina	1956		Tehnician		de bază	0,50	Instituțional
51	Ivanov Ala	1966		Șef - contabil	Serviciul Finanțe și Contabilitate	de bază	1,00	Instituțional
52	Crețu Aculina	1954		Contabil principal		de bază	1,00	Instituțional
53	Panfilov Andrei	1983		Șef - economist		de bază	1,00	Instituțional
54	Roșca Olga	1959		Contabil superior		de bază	1,00	Instituțional
55	Belousova Liudmila	1986		Economist superior		de bază	1,00	Instituțional
56	Gribcenco Galina	1957		Contabil superior		de bază	1,00	Instituțional
57	Țaranu Angela	1975		Contabil superior		de bază	1,00	Instituțional
58	Bucataru Marina	1983		Contabil superior		de bază	1,00	Instituțional
59	Crețu Galina	1955		Șef serviciului	Serviciul Cadre, Arhivă și Juridică (Resurse Umane)	de bază	1,00	Instituțional
60	Guțu Tudor	1959		Jurist		de bază	1,00	Instituțional
61	Ciochina Nina	1953		Arhivar		de bază	0,50	Instituțional
62	Gherțescu Sofia	1951		Bibliotecar		de bază	1,00	Instituțional
63	Grosu Ion	1950		Șef gospodarie	Serviciul Deservire și Gospodărire str. Vierul 59	de bază	1,00	Instituțional
64	Siroteanu Leonid	1955		Inginer superior		de bază	1,00	Instituțional
65	Soldatenco Igor	1983		Administrator rețea de calculatoare principal		de bază	1,00	Instituțional
66	Potîng Sergiu	1971		Energetian sef		de bază	1,00	Instituțional
67	Babin Ion	1943		Tehnician		de bază	0,50	Instituțional
68	Danilov Ion	1958		Tehnician		de bază	1,00	Instituțional

69	Podoleanu Vasile	1978		Șofer		de bază	1,00	Instituțional
70	Pușca Semion	1949		Lăcătuș instalator		de bază	1,00	Instituțional
71	Soldatenco Alexandru	1987		Lăcătuș instalator		cumul intern	0,50	Instituțional
72	Komarova Oxana	1968		Îngrijitor încăperi de producție și de serviciu		de bază	1,00	Instituțional
73	Vutcariov Rodica	1976		Îngrijitor încăperi de producție și de serviciu		cumul intern	1,00	Instituțional
74	Jalba Liudmila	1959		Îngrijitor încăperi de producție și de serviciu		de bază	1,00	Instituțional
75	Cotorobai Maria	1951		Gradinar		de bază	1,00	Instituțional
76	Haruța Ion	1957		Paznic		de bază	1,00	Instituțional
77	Lungu Nina	1957		Paznic		de bază	1,00	Instituțional
78	Pascal Tudor	1953		Paznic		de bază	1,00	Instituțional
79	Soldatenco Alexandru	1952		Paznic		de bază	1,00	Instituțional
80	Potîng Sergiu s	1971		Operator		de bază	1,00	Instituțional
81	Pușca Semion s	1949		Operator		de bază	1,00	Instituțional
82	Iuresco Maxim s	1981		Operator		de bază	1,00	Instituțional
83	Neghin Ilie s	1955		Operator		de bază	1,00	Instituțional
84	Cojocarenco Valeriu	1955		Șef gospodarie	Serviciul Deservire și Gospodărire str. Costiujeni 14	cumul intern	0,5	Instituțional
85	Negruța Ion	1953		Electromontor		de bază	1	Instituțional
86	Crețu Nicolae	1955		Lăcătuș instalator		de bază	1	Instituțional
85	Leu Larisa	1962		Îngrijitor încăperi de producție și de serviciu		de bază	1	Instituțional
88	Iuresco Maxim	1960		Îngrijitor încăperi de producție și de serviciu		de bază	1	Instituțional
89	Cosnicean Maria	1949		Îngrijitor încăperi de producție și de serviciu		de bază	1	Instituțional
90	Vădănescu Sergiu	1997		Paznic		de bază	1	Instituțional
91	Șerbenco Victor	1969		Paznic		de bază	1	Instituțional
92	Untila Andrei	1948		Paznic		de bază	1	Instituțional
93	Gherțescu Andrei	1951		Paznic		de bază	1	Instituțional
94	Grițco Valentin	1946		Paznic		de bază	1	Instituțional
95	Rogac Petru	1965		Paznic		de bază	1	Instituțional
96	Zorilo Valentin	1948		Gradinar		de bază	1	Instituțional

b) Distribuirea personalului pe subdiviziuni structurale

nr	Denumirea subdiviziunii structurale	Numărul de unități	Numărul persoanelor angajate
1	Aparatul de conducere	4,00	4
2	Laboratorul Genofond și Ameliorare a Viței de vie	9,00	14
3	Laboratorul Pepinierit și Tehnologii moderne viticole	8,50	12
4	Grupul Menținerea Genofondului Viticol	5,00	5
5	Laborator Ecologie și Proiectare	2,75	5
6	Laboratorul Virusologie și Control fitosanitar al viței de vie	14,75	17
7	Laboratorul Imunologie și Protecția Viței de vie	7,00	9
8	Laboratorul Oenologie, VDO și Băuturi tari	6,50	9
9	Laboratorul Biotehnologii și Microbiologia vinului	7,50	10
10	Laboratorul Verificarea calității producției alcoolice	3,25	4
11	Laboratorul Standardizare și Expertiză	3,25	5
12	Laboratorul Genofond și Ameliorarea plantelor pomicole	10,75	18
13	Laboratorul Pepinierit și Tehnologii moderne în Pomicultură	5,25	8
14	Laboratorul Căpșun și Arbuști fructiferi	3,25	5
15	Laboratorul Virusologie, Control fitosanitar și Protecția plantelor pomicole	11,50	12
16	Grupul Protecția plantelor pomicole	3,75	4
17	Laboratorul Biochimie și Fiziologie plantelor pomicole	5,75	7
18	Laboratorul Ameliorarea și Tehnologii în Legumicultura și cartof	12,50	18
19	Laboratorul Tehnologia produselor alimentare	9,25	16
20	Laboratorul Verificarea calității produselor alimentare	6,50	10
21	Serviciul Transfer tehnologic, Economie și Relații internaționale (Marketing)	5,00	6
22	Serviciul Finanțe și Contabilitate	8,00	8
23	Serviciul Cadre, Arhivă și Juridică (Resurse Umane)	3,50	4
24	Serviciul Deservire și Gospodărire str. Vierul 59	20,00	21
25	Serviciul Deservire și Gospodărire str. Costiujeni 14	12,50	13
	total	189,00	244

ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE

Nr.	Denumirea activității	Rezultate
I. Activități ce rezultă din îndeplinirea funcțiilor și a atribuțiilor prevăzute de statutul organizațiilor		
1.	Editarea de lucrări științifice și științifico-metodice, precum și de reviste științifice	În cadrul finanțării instituționale, în rezultatul cercetărilor științifice efectuate pe parcursul anului 2022 au fost publicate 14 de lucrări. Au fost emise 2 ediții ale revistei Pomicutura, Viticultura și Vinificația, ISSN 1857-3142. A fost depusă 2 cereri de brevete de invenții. Au fost obținute 2 adeverințe de sușe de levuri
2.	<p>Susținerea și dezvoltarea colaborării științifice cu organizații internaționale; dezvoltarea de legături directe cu organizații similare din domeniile cercetării și inovării din țară și din străinătate</p> <p>Pe parcursul activității în anul 2022 s-a manifestat o practică multilaterală privind colaborarea cu țările europene și a cercetărilor științifice cu întreprinderile horti-viti-vinicole și pepinierile din Republica Moldova.</p> <p>Potențialii beneficiari interesați de elaborările realizate sunt întreprinderile din domeniul:</p> <p>1. la nivel național în cadrul implementării proiectului</p> <p>Parteneri de colaborare în cadrul Programului de Stat (a.2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Universitatea de Stat din Comrat. Facultatea Agraro-Tehnologică • ÎM "Vinăria Purcari" SRL • "Vinăria din Vale" SRL • Combinatul de Vinuri "Cricova" SA • Pepiniera viticolă "Vitis Cojușna" SRL • IP Oficiul National al Viei și Vinului • GȚ "Melni Ioana" implimentate 25 soiuri de măr pentru testarea în condiții de producere, cu rezistență genetică la rapănul mărilor Venturia inaequalis dintre care 6 create la IP IȘPHTA • SRL AGARISTA implimentate pentru testarea în condiții de producere 4 soiuri de prun create la IP IȘPHTA • SRL „Sălcuța” • SRL „Terra Vitis” • Contracte de colaborare cu ASM privind elaborarea și încercarea unor noi produse biologice și chimice utilizate în protecția viței de vie <p>Universitatea Tehnică a Moldovei IGFPP al AȘM INS IPA”N: DIMO” Asociația „Moldova fruct” FNFM GȚ “Pomul Regal” s.Inești r-nul Telenești SRL „AMV-Grape” amplasată în s. Vadul Lui Isac r-nul Cahul GȚ „Gulea Nina Teodor” s. Balmaz r-nul Anenii Noi GȚ Malai Valerian, s. Negureni, Telenești, s. Andrușul de Jos r-nul Chahul Centrul de Stat pentru Atestarea produselor de uz fitosanitar Institutul de Genetică și Fiziologia Plantelor (Acord)</p>	

Comisia de Stat pentru Omologarea Soiurilor(Acord)
Universitatea Agrară de Stat din Moldova(Acord)
Republica Moldova, Institutul de Cercetări științifice din domeniul agricol din Tiraspol(Acord)
SRL EcoPlanterra (Acord);
GȚ Trandafir Boris, rn. Anenii Noi
GȚ Andrițchi, rn Orhei
GȚ Niculiță Vasile, rn Hîncești
SRL Alegora, rn. Ialoveni
SRL Arman-Plant, Corjeuți
COP Iveco-Prim, rn. Ștefan-Vodă
Asociați PA, AO Puhăceni

2. la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

Colaborare internațională în cadrul Programului de Stat (a.2022)

- **Romania:** Institutul de Cercetare și Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație, **Valea Călugărească** (Acord)
Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură **Ștefănești, Argeș**(Acord)
- Contracte de colaborare științifică sunt încheiate cu institutele de profil din România (**Valea Călugăreasca, Pitești**)
- Acord de non-propagare Nr 2209/02.09.2013
Acord de non-propagare Nr 2805/30.07.2014 între: Institutul de cercetare Dezvoltare pentru **Pomicultură Pitești**.
- SCD pentru pomicultură „**Băneasa**”
- SCD pentru pomicultură „**Iași**,
- SCD pentru pomicultură „**Bâstrița**”
- ICDIMPH”Horting” **București**
- România, Institutul de Cercetare Dezvoltare a Cartofului și Sfeclă de Zahăr din **Brașov** (Acord)
- România, Universitatea agrară și Medicină Veterinară, **Iași**, facultatea horticultură (Acord)
- România, Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare în Domeniul agriculturii, Târgul Secuiesc (Acord)
- România, Academia de științe Agricole și Silvice din **București**, secția Horticultură (Acord)
- **Ukraina:** ”Institutul de Viticultură și Vinificație V.E. Tairov”, Odesa
- **Ucraina**, Institutul de Cercetări științifice în Domeniul cartofului din Nemeșaevo (Acord)
- **Republica Turcia:** Universitatea Bolu Abant Izzet Baysal, or. Bolu (Acord)
- **Grecia:** Universitatea din Tesalia, Compania CeMIA SA, or. Larissa (Acord)
- Contract de Licence Generale, încheiat între: (ICP) Institutul de Cercetări pentru Pomicultură succesori (IP IȘPHTA) și (I.F.O.) Internațional Fruit Obtention, la 24 august 2006
- Contracte de colaborare tehnico-științifică de lungă durată sunt încheiate între IȘPHTA și „Cooperativ Vivai Rauscedo” **Italia**, privind multiplicarea prin licență a soiurilor create în institut
- Contract de colaborare cu: ФГБНУ «Северо-Кавказский федеральный научный центр Садоводства, Виноградарства, Виноделия» **Российской Федерации** (Краснодар)
- **Luxemburg**, Institutul de Cercetări în Domeniul culturii organice IBLA Luxemburg, Proiect comun în Valoare de 60 mii euro (Acord)
- **Olanda**, Firmele Agrico și HZPC (Acord)
- **Germania**, Firma Solana din domeniul cartofului (Acord)

3.	Sustinerea și dezvoltarea bazei tehnico-științifice și celei experimentale	În baza finanțării instituționale, în scopul susținerii și dezvoltării bazei tehnico-științifice și celei experimentale au fost efectuate următoarele investiții : Încăperi – 0 mii lei Transport – 0 mi lei Echipament procurat– 19 mii lei Echipament procurat– 70 mii lei
4	Stimularea creativității științifice, organizarea de cursuri de perfecționare și de recalificare a specialiștilor în domeniu, evaluarea personalului, conform prevederilor cadrului normative	Au fost întreprinse următoarele delegații din finanțarea instituțională: Interne prim R.Moldova-15 persoane-în suma 11000 lei scopul: <ul style="list-style-type: none"> • Întâlniri cu producătorii • Consultarea referitor la afecțiuni cu ierbicide la vița de vie • Examinarea posibilității producerii sucului din struguri • Seminare privind tăierea pomilor în plantații pomicole • Testarea pesticidelor • Expertize în gostoddării Peste hotare 3 persoane- în suma de 18800 lei – scopul: <ul style="list-style-type: none"> • Participarea la expoziții internaționare în Romania
5	Participarea la diferite concursuri pentru obținerea finanțării domeniilor cercetării și inovării	IȘPHTA participă la diferite concursuri, anunțate de ANCD și alte autorități. Programe de Stat, Transfer Tehnologic, Proiecte bilaterale și internaționale. Pe parcursul anului 2022 au fost elaborate 4 propuneri de proiecte de cercetare. În rezultatul acestor competiții în anul 2022 IȘPHTA a câștigat: <ol style="list-style-type: none"> 1. concursului „Reziliența Republicii Moldova la situații de criză”- director de proiect- Iușan Larisa- tema- Elaborarea tehnologiilor de fabricare a produselor alimentației sănătoase pe bază de ingrediente de fructe, legume și cereale pentru populația Republicii Moldova- suma de finanțare 1000 mii lei- puncte acumulate-95,9 2. proiecte din cadrul concursului "Tineri cercetători" pentru anii (2023-2024)-director de proiect- Morari Boris- tema- Elaborarea tehnologiei de producere a vinurilor albe seci de tip “ORANGE” din soiuri asantate de struguri de selecție nouă- suma de finanțare 399,7 / 80,0 mii lei-puncte acumulate- 93,2 3. proiecte de transfer tehnologic în cadrul concursului pentru anul 2023- director de proiect - Iușan Larisa- tema- Elaborarea și implementarea tehnologiei de încapsulare a compușilor bioactivi din materie primă vegetală locală- suma de finanțare 1000 mii lei- puncte acumulate-79,5 4. proiecte de cercetare de doctorat , pretendent cercetător științific Soltan Ana, conducătorul dr. hab. Taran Nicolae pentru anul 2023-2026
6.	Efectuarea de expertize și avize, inclusiv contra plată, asupra	Efectuarea expertizei producției alimentare s-a soldat cu un venit de 89,9mii lei. (cond. Iușan Larisa)

	<p>materialelor ce țin de profilul organizației</p>	
7.	<p>Asigurarea testării, certificării și standardizării unor produse, servicii și procese noi sau perfecționate</p>	<p>Efectuarea analizelor fizico-chimice a vinurilor a contrifuit la obținerea 6,4 mii lei (cond. Scorbanov Elena)</p> <p>Determinarea indicilor de calitate în mostre congelate de fructe de cătină 4857 lei (cond. Golubi Roman)</p> <p>Venitul în baza contractelor pentru testarea produselor de uz Fitosanitar în legumicultură constituie 422,2 mii lei (cond. Iliev Petru)</p> <p>Aprobarea materialului săditor pomicol-114,7 mii lei (cond. Cozmic Radu)</p> <p>Testarea materilalului săditor și a plantațiilor contra infecției virale s-a soldat cu un venit de 165,4 mii lei (cond. Bondarciuc Victor)</p> <p>Testarea rezistenței la patogeni de 950,2 mii lei (cond. Cebanu Vitalie)</p> <p>Testarea materilalului săditor pomicol 16,2 mii lei (cond. Grițcan Savelii)</p> <p>Control fitosanitar plantațiilor pomicole 77,5 mii lei (cond. Prodaniuc Leonid)</p> <p>Efectuarea expertizei plantațiilor de arbuști fructiferi 6,7 mii lei. (cond. Sava Parascovia)</p> <p>Elaborarea instrucțiunilor tehnologice de ramură pentru babricarea vinurilor din struguri 5000 lei (cond. Urîtu Dionis)</p> <p>Elaborarea proiectelor înființării plantațiilor multianuale pomicole 17,5 mii lei (cond. Chisili Serghei)</p>
8.	<p><u>Alte acțiuni statutare</u> Lista evenimentelor (seminare) organizate</p>	<p>Grosu I., Donică I. - Seminare raionale (Ialoveni, Sângerei, Ungheni, Florești, APS Ialoveni, Râșcani) de instruire a pomicultorilor cu tema: “Procedee tehnologice de înființare, tăiere, formare și întreținere a speciilor pomicole”. Organizatori – Direcțiile agricole rationale. Binificiari – producătorii de fructe din raioane.</p> <p>S-au efectuat 41 seminare practice de școlarizare a fermierilor și muncitorilor cu tăierea și formarea pomilor în livezile intensive de pomi fructiferi în uscat și în verde în gospodării agricole din R. Moldova.</p> <p>Acordarea ajutorului metodic, aprecierea bolilor și daunilor și recomandări de soluționare a situațiilor la cerința Ministerului Agticulturii și Industriei Alimentare agenților economici din: SC „DUMINVAL SRL”, Căpățină Ina s. Puhoi, r-n Ialoveni; SC ”Delectar” SRL s Bujor, r-n Hâncești. «Exclusiv-Fruct» SRL, Triboi Grigore s. Berezlogi, r-n Orhei; GȚ „Străjescu Cristina Gheorghe” or. Telenești.</p>
	<p>Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media</p>	<p>Taran Nicolae/ Spațiul Public, TRM/ Anul vitivinicol în R.Moldova, 29.08.2022; https://trm.md/ru/spatiul-public/spatiul-public-din-29-august-2022-sectorul-vitivinicol-demersul-pentru-rezilienta</p> <p>Taran Nicolae/ Știri, TRM/ În Republica Moldova este înființată o plantație de viță-de-vie cu calități biologice superioare, 29.04.2022; https://trm.md/ro/economic/in-republica-moldova-este-infiintata-o-plantatie-de-vita-de-vie-cu-calitati-biologice-superioare</p> <p>Taran Nicolae/ Față în față cu reporterul, NTV Moldova/ Viticultura și Vinificație, 26.09.2022 https://ntv.md/ru/index.php?newsid=47983</p> <p>Bondarciuc Victor, Sultanova Olga, Haustov Evghenii, Dubceac Marcela/GAGAUZİYA RADİO TELEVİZİONU CÜMNE YAYIN KOMPANİYASI/Современный фермер_Посадочный материал для виноградников нового поколения/30.05.2022/ În Moldova a început producția unui nou material săditor al viței de vie. Institutul Științific și Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare a început producția de material săditor pentru viticultură de categorii biologice superioare.</p>

		<p>https://grt.md/tv-show/2022/05/30/%d1%81%d0%be%d0%b2%d1%80%d0%b5%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8b%d0%b9-%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%bc%d0%b5%d1%80-%d0%bf%d0%be%d1%81%d0%b0%d0%b4%d0%be%d1%87%d0%bd%d1%8b%d0%b9-%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80/</p> <p>Radio Moldova, Emisiunea “Țara de la țară” - 2 consultări pentru producătorii cu tema “Particularitățile formării și tăierii pomilor fructiferi în condițiile anului 2021-2022.</p> <p>Ilieva Irina, Cultivarea legumelor și cartofului în Cultura Ecologică, Rîșcova, Grădina, martie 2022;</p> <p>Iliev Petru, Tehnologii moderne de cultivare a legumelor și cartofului, Consiliul raional Ialoveni, februarie 2022;</p> <p>Ilieva Irina, Soiuri de cartof pentru cultura ecologică, film de 9 min IP IȘPHTA, Chișinău, 29 iulie 2022;</p> <p>Iliev petru, Ilieva Irina, Staci Constantin, Luca Daniela, Promovarea ideilor de producere a legumelor și cartofului în cultura ecologică în Republica Moldova, seminar on-line, aprilie 2022;</p> <p>Ilieva Irina, Luca Daniela. Expoziție și seminar Cultivarea cartofului și legumelor în cultura ecologică, Rîșcova, Criuleni, 9 octombrie 2022;</p> <p>Iliev Petru, 15 octombrie 2022 Emisiune radio, Starea actuală de aprovizionare cu cartof în Republica moldova. Emisiuni radio de popularizare a științei</p> <p>Participarea la Expoziția Farmer 2022 cu soiuri noi de cartof 13-15 Octombrie;</p> <p>Iliev Petru, Producerea cartofului și impactul condițiilor climatice a anului 2022, emisiune Canal 2,2 noiembrie 2022.</p>
	<p>Participări în cadrul evenimentelor naționale/internaționale</p>	<p>TARAN Nicolae, dr.hab., prof.univ.; International scientific and practical conference ”Innovations in viticulture and winemaking”; Comrat. 18 noiembrie 2022, USC; The perspectives of using new and local selection grape varieties in winemaking - oral.</p> <p>RAPCEA Mihail, dr.hab., prof. cercet.; International scientific and practical conference ”Innovations in viticulture and winemaking”; Comrat. 18 noiembrie 2022, USC; Ecological resources of the Republic of Moldova and their impact on grapes - oral.</p> <p>DUBCEAC Marcela, master; Conferință științifică a studenților. ed. 75; Chișinău. 2022, UASM; Efectul spectrului luminii în procesul de multiplicare in vitro a viței de vie-oral.</p> <p>ADAJUC Victoria, Dr.; Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare; Chișinău. 10 noiembrie,2022, AȘM; Au fost prezentate rezultate științifice.</p> <p>Ziua Națională a Vinului; Chișinău. 1-2 octombrie, IȘPHTA; Au fost prezentate rezultate științifice.</p> <p>Participare la Simpozionul Sectorul agroalimentar – Realizări și perspective.</p> <p>Colaboratorii au participat la webinarul: Agricultură ecologică și efectul schimbărilor climatice organizat cu suportul infoproiect Lihtenstein.</p> <p>Colaboratorii au participat la seminarul FAD-TAGEM 12-13.09 în domeniul protecției plantelor cu tema: „Spriginirea schimbului de informații și a dezvoltării capacităților în domeniul cercetării agricole în cadrul FTTP II”.</p> <p>Participare cu relatări la seminarul „Aspecte generalizatoare la producerea materialului săditor pomi-viticol la standardele UE și implementarea acestora în sectorul pepineristic din R. Moldova”.</p> <p>Participare la 3 seminare de informare și școlarizare în pomicultură organizate de Asociația „Moldova Fruct”.</p> <p>Participare la seminar organizat de ISM și Letonia cu tema: „Rolul standartelor în îmbunătățirea capacității de export a ÎMM pe piața UE.</p>

		<p>Sava Parascovia, AO AGRO-DICOM, participare și organizarea evenimentului Agri Cultural - Festivalul Au Gust cu tema „Rădăcini”, ediția 5, pe data de 13-14 august 2022 în or. Durlăști (concursuri, rezidență artistică, ateliere, târg, expoziții etc.);</p> <p>Sava Parascovia, AO AGRO-DICOM, participare și organizarea Expoziției Au Gust cu tema Rădăcini, pe data de 22-26 octombrie 2022 în cadrul Zilelor Agri Culturale la Centrul Expozițional Artcor (expuse operele tematice a rezidenței artistice, concursurilor foto, text, video, științei agricole - rădăcinile plantelor de căpșun, zmeur și mur);</p> <p>Sava Parascovia, Caterenciuc Cristina - 13.05.2022 - seminar de instruire la tema:</p> <p>Producerea materialului săditor de arbuști fructiferi și căpșun de calitate cu certificat de soi și proveniență, organizat în colaborare - laboratorul Arbuști fructiferi și căpșunul, IP IȘPHTA cu AO APP BACIFERA și GȚ Malai Valerian, de la Negureni, Telenești, beneficiarii - producătorii de material săditor și producătorii de pomușoare.</p> <p>Iliev, Petru - Conferința Trienală a cercetătorilor de cartof din Europa, Polonia, Cracov 2022 - poster;</p> <p>Iliev, P.; Ilieva, I. - Ziua verde a cartofului, România, Brașov, 2022 – comunicare orală;</p> <p>Iliev, P.; Ilieva, I. Potato Days, Serbia, Cacak, 29-30 of Sptember, 2022 - comunicare orală;</p> <p>Iliev, Petru - Resurse genetice în Legumicultură, Bacu, 2-5 octombrie, 2022 - comunicare orală.</p>
<p>10</p>	<p>Sumarul rezultatelor științifice cuantificabile obținute de unități de cercetare</p>	<p>-2 Pașapoarte și 2 Adeverințe de depozitare la Colecția Națională de Microorganisme Nepatogene, IMB a tulpinilor de levuri destinate producerii vinurilor roșii seci;</p> <p>-Act referitor la fabricarea loturilor experimentale de vinuri albe și roșii seci obținute din soiuri de struguri asanate de selecție nouă și autohtone în campania vinicolă 2022 (10 ha);</p> <p>-Act de plantare a soiurilor asanate de struguri pentru vin de selecție nouă Viorica și Riton la ÎM ”Vinăria Purcari” SRL;</p> <p>-Instrucțiune Tehnologică pentru fabricare a vinurilor materie primă tratate și a vinurilor seci albe ”Florica”, ”Legenda”, ”Viorica”, ”Riton”. IT MD 40582515-125:2022</p> <p>-Instrucțiune Tehnologică pentru fabricare a vinului materie primă tratat și a vinului seci albe ”Plavaie”. IT MD 40582515-124:2022</p> <p>-Instrucțiune Tehnologică pentru fabricare a vinului materie primă tratat și a vinului seci roșii ”Codrinski”. IT MD 40582515-126:2022</p> <p>-Instrucțiune Tehnologică pentru fabricare a vinurilor materie primă tratate și a vinurilor seci roșii ”Copceac”, ”Negru de Căușeni”, ”Feteasca Neagră”, IT MD 40582515-127:2022</p> <p>-Instrucțiune Tehnologică pentru fabricare a vinurilor spumante brut, sec și demisec albe ”ARMONIOS” IT MD 67-40582515-129:2022</p> <p>-Instrucțiune Tehnologică pentru fabricare a vinurilor spumante brut, sec și demisec albe ”BUSUIOC” IT MD 67-40582515-130:2022</p> <p>-Instrucțiune Tehnologică pentru fabricare a vinurilor spumante brut, sec și demisec albe ”NOBIL” IT MD 67-40582515-128:2022</p> <p>-Recomandări tehnologice de fabricare a vinurilor albe și roșii seci obținute din soiuri de struguri autohtone și de selecție nouă cu conținut avansat de substanțe biologice active</p> <p>-a fost reparată capital o seră pentru cultura vița de vie</p> <p>- a fost completat câmpul de hibrizi viticole cu 930 de plante hibride</p>

		<p>-au fost obținute 5 adeverințe de soi de planta viti vinicolă</p> <p>-Au fost realtoite livezi de nuc de soiuri neperformante cu soiuri noi productive în 5 gospodării agricole pe o suprafață de 50 ha</p> <p>-A fost efectuată testarea preparatelor de uz fitosanitar în domeniul horticola în sumă de _1430_ mii lei.</p> <p>-Proiectul internațional în domeniul producerii semințelor în cultura ecologică ENI/2019/411-865 – EU4BCC cu titlul EcoSeeds_LuMon în colaborare cu Luxemburg;</p> <p>-Ilieva Irina, Staci Constantin; Acte de implementare a rezultatelor științifice;</p> <p>-Iliev Petru, Luca Daniela; Acte de implementare a rezultatelor științifice.</p>
11	Elaborarea documentelor de politici și a actelor normative	<p>Au fost revizuite și aprobate 2 standarde în domeniul pomiculturii. Standardul SM 208:20XX Material săditor pomicol. Stoloni de căpșun; Standardul SM 206:2022 Material săditor viticol.;</p> <p>Standardul SM 121:202X - Nuci verzi pentru prelucrare industrială. Condiții tehnice.</p> <p>Sava Parascovia – aviz cu propuneri de modificări la Proiectul de Lege a Horticulturii – 21.01.2022</p> <p>Proiectul de modificare a Legii nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.</p>
12	Alte activități realizate	<p>Apreciera și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premii, medalii, titluri, alte aprecieri)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urîtu Dionis/Diploma de grațitudine pentru participarea activă la elaborarea standardelor moldovenești/ Institutului Național de Standardizare • Chiriac Alexandra/Diploma de grațitudine pentru participarea activă la elaborarea standardelor moldovenești/ Institutului Național de Standardizare • Pîrgari Elena/Diploma de grațitudine pentru participarea activă la elaborarea standardelor moldovenești/ Institutului Național de Standardizare • Cazac Fiodor, În rezultatul „Concursul strugurilor de masă –ediția a VIII-a” organizat la Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație -Valea Călugărească , România au fost apreciate 5 soiuri de origine moldovenească -IȘPHTA cu distincții (2 soiuri cu Diplome de gradul I, 2 soiuri cu Diplomă de gradul II, și 1 soi cu Diplome de mențiune) • Ilieva, Irina; Diplomă de onoare pentru participarea la Expoziția „Farmer 2022” MoldExpo cu soiuri, tehnologii de producere a cartofului și legumelor.

II. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 în anul 2022
Proiecte finanțate în baza Concursului Național "Program de Stat"

1. 20.80009.5107.05."Valorificarea la scara industrială a potențialului oenologic al soiurilor și clonelor de struguri asanate de selecție nouă și autohtone pentru fabricarea producției vinicole competitive pe piețele internaționale"
Drector de Proiect – dr.hab.,prof.univ. Nicolae Taran

Plantația-mamă de categoria biologică „Prebază” a IȘPHTA în a. 2022 a fost completată cu material asanat în stadiul de vegetație obținut prin metoda de butășire microclonale „în vitro” în următorul sortiment și cantitate: Codrinschii - 80 buc., Muscat de Ialoveni – 73 buc., Alb de Onițcani – 200 buc., Autumn Roial – 132 buc și Portaltoiuul Freedom – 250 buc., pe o suprafață de 0,30 ha.

Plantația – mamă de categoria biologică „Bază” a IȘPHTA în a. 2022 a fost completată cu soiuri asanate de viță de vie vegetante în următorul sortiment și cantitățile: Viorica – 182 buc., Floricica – 331 buc., Legenda – 412 buc., Telti Curuc – 80 buc., Crîmpoșie – 176 buc., Feteasca Neagră – 314 buc., Copceac – 269 buc., Plăvaie – 412 buc. În total 2176 buc.

Au fost studiate diferite regimuri de tratare termică a materialului săditor viticol cu apă fierbinte (50 - 540C) și aer fierbinte (37 - 380C) în scopul asanării materialului vegetal contra bolilor virotice și cancerului bacterian. Au fost efectuate cercetări de devirozare a materialului săditor viticol afectat cu diferite boli virotice cu viricidul Viron.

Au fost efectuate două reînsămînțări a Colecției ramurale de Microorganisme pentru Industria Oenologică (CRMIO) (în două repetări) și a microorganismelor de infecție întâlnite în industria vinicolă.

Din mustul de struguri a soiului cu bobul negru, Cordinschii au fost izolate și testate în condiții de laborator 15 tulpini de levuri. În baza aprecierii indicilor biochimici și tehnologici a tulpinilor de levuri izolate au fost selectate 2 tulpini de levuri noi pentru producerea vinurilor roșii seci. Levurile selectate au fost depozitate în Colecția Națională de Microorganisme Nepatogene al Institutului de Microbiologie si Biotehnologie (IMB).

Au fost obținute adeverințe de depozitare și pașapoarele pentru tulpinile noi de levuri cu cifrul atribuit de către Colecția Națională de Microorganisme Nepatogene al IMB.

Au fost obținute partide experimentale de vinuri albe seci din soiurile asanate de struguri Viorica, Floricica, Riton și Plăvaie din a. r. 2022.

A fost stabilit efectul pozitiv al utilizării lemnului de stejar în procesul fermentării mustului asupra indicilor fizico-chimici și notei organoleptice a vinurilor albe seci obținute din soiurile Riton și Viorica. Au fost fabricate loturi experimentale de vinuri albe seci îmbuteliate din a. r.2021, în condiții de microvinificație.

Au fost obținute partidele experimentale de vinuri roșii seci din soiurile asanate de struguri locale: Copceac, Negru de Căușeni și Feteasca Neagră din a. r. 2022. Vinurile roșii seci din soiurile locale se caracterizează prin concentrații înalte de substanțe fenolice (de la 2670 pînă la 2920 mg/dm³) și antocieni (de la 288 pînă la 349 mg/dm³) precum și concentrații alcoolice înalte (12,7 - 14,4% vol). Au fost determinate regimuri optime de fabricare a vinurilor albe și roșii seci din soiurile de selecție nouă și locale. În baza rezultatelor obținute au fost elaborate 4 Instrucțiuni Tehnologice de fabricare a vinurilor. Au fost elaborate vinuri spumante albe din soiuri de selecție nouă și locale (3 Instrucțiuni Tehnologice).

A fost determinat conținutul de substanțe biologice active în vinurile albe și roșii seci obținute din soiuri de struguri asanați de selecție nouă și locale (rutina, quercitina, rezveratorul, acidul ascorbic, (+) catehina (-), epicatehina). A fost stabilit conținutul înalt de substanțe biologice active în vinurile roșii seci din soiurile Copceac și Codrinschii (a.r. 2021 - 2022).

A fost stabilit că vinurile albe seci din soiurile de selecție nouă: Viorica, Riton, Floricica și Legenda obținute după tehnologia vinurilor "Orange" se disting prin

	<p>concentrații înalte de substanțe biologice active comparativ cu vinurile obținute după metoda tradițională.</p> <p>A fost elaborat și aprobat de Institutul de Standartizare din Moldova varianta finală a SM 206:2022 "Material de înmulțire viticol. Specificații tehnice".</p>
2.	<p>20.80009.5107.17,, Crearea, evaluarea și implementarea soiurilor noi de viță de vie a clonelor soiurilor omologate conforme schimbărilor climatice și principiilor agriculturii durabile”</p> <p style="text-align: right;">Director de Proiect – dr.,conf. Feodor Cazac</p> <p>A fost fondată pepiniera de descendenți: semănate cca. 12000 semințe hibride, din care au fost obținuți cca 4000 descendenți. Acestea vor completa câmpul de descendenți în anii următori</p> <p>Au fost plantate în câmpul de hibrizi 930 de plante iar în condiții de seră 254 plante obținute în anul 2021.</p> <p>A fost elaborat și îndeplinit programul de hibridări: realizate 57 scheme de încrucișări cu utilizarea a 28 genotipuri, 4 autopolenizări, - au fost obținute cca 23000 semințe hibride.</p> <p>În scopul multiplicării genotipurilor de perspectivă, salvării celor periclitate, au fost efectuate altoiri ”pe loc” în butuci maturi de portaltoi – 14 genotipuri, 110 altoiri.</p> <p>Au fost evaluate 41 genotipuri (soiuri, elite), inclusiv cu grad diferit de apirenie, cu struguri pentru masă și pentru vin, procesare tehnologică, o mare parte din ele fiind create în cadrul laboratorului, cu rezistență sporită sau avansată la factorii abiotici și biotici nefavorabili ai mediului ambiant.</p> <p>Au fost acumulate date privind însușirile agrobiologice și tehnologice: desfășurarea fazelor fenologice, indicii de fertilitate, structura și compoziția mecanică a strugurelui, compoziția mustului.</p> <p>Au fost obținute 61 de mostre de vinuri de la diverse bioteipuri și elite aflate în cercetare, iar 37 din acestea au fost analizate din punct de vedere biochimic și apreciate înalt de către Comisia de degustație a I.Ș.P.H.T.A</p> <p>Au fost organizate 9 degustații organoleptice la care au fost prezentate 70 genotipuri cu struguri pentru masă. În rezultatul studiilor a fost confirmat potențialul unor elite de perspectivă pentru completarea sortimentului viței de vie.</p> <p>Au fost obținute 5 Adeverințe de Soi de plantă soiul Meleag și la 4 clone a soiurilor: Viorica cl.M1, Riton cl. M1, Leana cl. M1 și Ialovenschiei ustoicivii cl. M1</p> <p>Au fost obținute 64 de mostre de vinuri din recolta anului 2022 de la procesarea a unor fenotipuri (viitoare clone) și elite de struguri pentru vin (viitoare soiuri noi)</p> <p>Cercetările genotipo-moleculare au continuat prin explorarea bazelor de date bio-informatică, disponibile accesului comun. A fost efectuată o analiză comparativă a frecvenței prezenței locilor de rezistență Rpv1, Rpv3, Rpv10, Rpv12, Rpv14, Run 1, Run 2 și Ren1, Ren2, Ren3, Ren9 în 4 specimene V.rotundifolia Michx. V. vinifera L., V. Riparia și V. Arizonica</p> <p>În urma cercetărilor efectuate au fost obținute date inițiale pentru elaborarea recomandărilor privind alegerea celor mai corespunzătoare soiuri de portaltoi pentru altoirea soiurilor autohtone Vitis vinifera și de selecție interspecifică.</p> <p>Cel mai mare număr de lăstari fertili, de inflorescențe, precum și de producție reală de struguri în anul 2022, s-a înregistrat pe butucii soiurilor Fetească regală (9,2 -10,3 kg/butuc) și Codrinschi (9,2 -9,4 kg/butuc) altoiți pe portaltoiul BxR Kober 5BB și BxR SO4, iar cele mai mici recolte la soiul Feteasca neagră (1,7 -1,8 kg/butuc)- pe portaltoiul RxR 101-14, dat fiind rezistența mai slabă la secetă a acestui portaltoi.</p> <p>Au fost finalizate diferite forme de conducere a butucului (de tip Guyot, Roiat, cordon Kazenave, Cordon Mihailiuk) și studiate elementele agrotehnice de bază (sarcina cu lăstari și rod, operațiile în verde, defolierea parțială, ș.a.) la soiul de origine autohtonă -Feteasca regală și Viorica</p> <p>Cea mai mare cantitate de producție a fost obținută în variantele în care butucilor li s-au proiectat formele Cordon bilateral de tip Cazenave și Mihailiuc, unde s-a înregistrat</p>

	<p>cea mai înaltă cantitate de struguri la hectar (13,1-13,7 t/ha), avînd și condiții bune de calitate.</p> <p>Au fost studiate particularitățile agrobiologice și a încărcăturii cu ochi la tăerea în uscat a unor soiuri apirene de selecție autohtonă (Apiren negru de Grozești, Apiren alb, Apiren ros și Apiren roz Basarabean). Ca rezultat sa constatat că soiurile studiate pot fi cultivate în cultura neprotejată cu aplicarea tăierii scurte la 3-4 ochi la cordițele de rod</p> <p>Au fost efectuate șapte evidențe asupra ritmului dezvoltării bolilor și dăunătorilor viței de vie: în fazele de „umflare a mugurilor” - 24 martie; „apariția a 3 frunze” 12 –15 mai; „creșterea lăstarilor” (22-25 mai 2022); „răsfirarea inflorescențelor” (01-02 iunie 2022), îndată după înflorit”- (20-21 iunie 2022) „creșterea boabelor” (04-09 iulie), “compactarea ciorchinelor” (20-21 iulie), “începutul pîngului” (18-22 august).</p> <p>Pe baza evaluării stării fitosanitare pe parcursul vegetației anului 2022, s-a adus la cunoștința viticultorilor din RM recomandări temporare privind prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor prin participare la seminare rationale (10), emisiuni radio și televizate</p> <p>Au fost evaluată eficiența biologică și determinate dozele eficiente de combatere a unor produse noi chimice cu toxicitate redusă contra organismelor nocive după cum urmează: Contra fainării: Miravis 200 SC, (pidiflometofen 200 g/l) – 0,15 l/ha și Complice 250ME – (bipirimat 250g/l) – 0,8l/ha; Contra putregaiului cenușiu viței de vie : Miravis Prime(fludioxonil - 250g/l + pidiflometofen 150 g/l) - 0,75 l/ha; Contra moliei verde a strugurilor – Advansed (acetamiprid,200g/l+cipermetrin 250g/l) - 0,8 l/ha. Datele obținute vor fi folosite la perfecționarea programelor de protecție integrată a plantațiilor viticole fondate cu soiuri noi, clone ale soiurilor europene și celor aborigene în contextul schimbărilor climatice pentru anul 2022 și în anii următori.</p> <p>În baza studiului și evaluării diferitor scheme de aplicare a fertilizanților și stimulatorilor de creștere în plantațiile de vii (Chardonnay) s-a constatat o acțiune benefică a îngrășămintelor foliare asupra reacției de autoapărare a plantelor și capacității lor de a opune rezistență mecoplazmelor provocătoare a bolii de îngălbenirea aurie a viței de vie, astfel</p> <p>S-a constatat, că aplicarea fertilizanților Complex 18-18-18 +ME + Nutrimix și fertilizantul Complex 6:14:35+2MgO+ME + Agrinos B (antistres+proteine hidrolizate) aplicate extrafoliar înainte de înflorirea viței de vie și ulterior la un interval de 14 zile după înflorit au micșorat semnificativ intensitatea dezvoltării bolii asigurând o dezvoltare a lăstarilor maturați la nivel de 62,74 – 55,48 %, față de 48,06% în varianta martor (netratete).</p> <p>A fost determinată eficacitatea defolierii parțiale timpurii a butucilor în combaterea (prevenirea) a fainării viței de vie la aplicarea procedurii agrotehnice în diferite condiții și faze de dezvoltare a culturii: înainte de înflorit; îndată după înflorit; și în momentul depistării primelor simptome de manifestare a fainării viței de vie</p> <p>În baza datelor obținute s-a constatat, că termenul optim de aplicare a operației de defoliere parțială timpurie a butucilor în calitate de procedeu agrotehnic pentru prevenirea (combaterea) fainării viței de vie și evitarea efectului negativ al arsurilor solare pe boabe este necesar de efectuat înainte de înflorit și imediat după înfloritul viței de vie</p> <p>Pe baza cercetărilor efectuate în gospodăriile SA “Cricova”, G Ț “Ștefirța Roman”, SRL „Călărăși-Divin”, SRL „Agrogled”, CAP „Glia”, SRL „Terra-Vitis” și în temeiul parametrilor orografici, edafici, climaterici, fiziologici, de producție și calitate au fost elaborate modele matematice pentru obținerea Vinurilor cu Denumire de Origine (VDO) pentru soiurile Viorica, Codrinschii.</p>
3.	<p>20.80009.5107.22 „Elaborarea și modernizarea tehnologiilor durabile și ecologice a speciilor pomicole și bacifere în condițiile schimbărilor climatice.”</p> <p>Drector de Proiect – dr. Ion Grosu</p> <p>Consumatorii de fructe și pomsușoare, atât din țările UE, cât și din Republica Moldova tot mai frecvent solicită în alimentație producție ecologică. Încălzirea globală și starea mediului ambiant cu poluarea în continuă creștere, impune elaborarea și</p>

modernizarea tehnologiilor, care ar corespunde exigențelor economice, ecologice și sociale. Soluționarea cerințelor menționate, poate fi efectuată, prin alegerea combinațiilor soi-portaltoi, rezistente la condițiile biotice și abiotice de stres, folosirea unui sistem de agrotehnică corespunzător, cu produse biologice de întreținere, fertilizare a solului și protecție a plantelor. Cercetarea științifică din acest domeniu, trebuie să vină în sprijinul pomicultorilor prin optimizarea și cuantificarea efectelor acestor factori naturali asupra creșterii și rodirii pomilor. Obiectivele cercetărilor sunt creșterea competitivității economice a produselor pomicole și bacifere, producerea de fructe sănătoase și protejarea mediului înconjurător, înlocuirea tehnologiilor clasice poluante cu tehnologii intensive, bazate pe verigi bioecologice de întreținere și exploatare a culturilor pomicole și bacifere

Cercetările se efectuează în 19 experiențe cu participarea laboratoarelor Pepinerit și Tehnologii Moderne Pomicole, Fertilizare, Fiziologie și Biochimie, Protecția Plantelor, Arbusti Fructiferi și Căpșun, grupa Economie și Mecanizare la speciile pomicole prun, cais, nuc și speciile bacifere căpșun, zmeur, coacăz, agriș, mur, catina albă, afin, Lonicera amplasate în 11 gospodării agricole.

S-au acumulat date privitor la umiditatea solului, rezerva de apă în sol, conținutul de substanțe nutritive în sol și plante, speciile de buruieni și cantitatea de semințe în sol, activitatea microbiologică, conținutul pigmentilor în frunze, masa medie a fructelor și recolta producției de prune, cais și nuc.

Metodele de întreținere a solului nu înrăutățesc dezvoltarea pomilor, iar recolta constituie la variantele cu mulcire cu 21-27 % mai mult decât la martor. Îngrășămintele aplicate în sol și foliar, după înflorire și creșterea intensivă a lăstarilor și fructelor au mărit recolta cu 21-32%.

La cultura nukului umiditatea solului în stratul 0-100 cm este de 12,23% la martor, iar în variantele cu Orgazot 120 și 150 kg/ha – 13,61 - 15,18%. Recolta de nuci s-a mărit față de martor cu 37- 41 % la variantele fertilizate.

În baza cercetărilor efectuate au fost determinate biopreparatele efective și alte produse inofensive, deasemenea și amestecurile lor. Au fost elaborate sistemele măsurilor de protecție cu produse biologice împotriva bolilor și dăunătorilor prunului, caisului și nukului. A fost studiază durata acțiunii bioproduselor cercetate în diferite amestecuri. Aplicarea rațională a biopreparatelor cu un diferit mecanism de acțiune folosită în termenii optimați duce la obținerea unei producții calitative de fructe de prun și nuc.

S-a studiat acțiunea agenților biologici la influența lor asupra duratei și calității termenilor de păstrare a fructelor. Pentru prima dată în Republica Moldova a fost elaborată și aprobată o sistemă nouă de folosire a produselor biologice și amestecurile lor de protecție a plantelor de prun, cais și nuc, cu scopul obținerii unei producții pomicole ecologice.

Conform rezultatelor obținute în rezultatul efectuării observărilor asupra desfășurării fazelor fenologice s-a stabilit că deși au fost condiții climatice complicate, inclusiv seceta hidrologică severă, unele specii și soiuri bacifere au fost mai rezistente și au manifestat rezultate satisfăcătoare ca: căpșun – Clery; zmeur – Citria; coacăzul negru – Padina; coacăzul roșu – Rovada; Josta; cătina albă – Otradnaia; agrișul - Coloboc; murul – Thornfree; afinul – Eliot; Lonicera albastră – Loni.

Au fost elaborate normativele investițiilor de capital pentru înființarea livezilor și plantațiilor bacifere în anul trei de vegetație. În acest context au fost elaborate fișele tehnologice-tip, definitive pentru cultivarea caisului, prunului, nukului și zmeurului în anul 3 de vegetație.

4.	<p>20. 80009. 5107.14 Utilizarea metodelor genetice și biotehnologiilor moderne în scopul creării, devirozării și implementării în producere a soiurilor culturilor pomicele, portaltoaielor și și culturilor bacifere cu potențial biologic sporit Drector de Proiect – dr.,conf. Radu Cozmic</p> <p>S-au cercetat mai mult de 500 soiuri și elite din fondul genetic existent.</p> <p>Pentru majorarea fondului de hibrizi în scopul creării soiurilor noi, au fost polenizate 9000 flori. În rezultat s-au obținut peste 400 semințe hibride.</p> <p>Pentru transmiterea la Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante au fost selectate 25 de selecții dintre care pentru trei s-au pregătit documentele necesare conform cerințelor UPOV.</p> <p>S-au 12 elite din care 3 de măr: 1-22(17-24), 1-24(16-21) și 1-24(22-27), Piersic Mh 2-59, cireș - K24, 3/10, N229, vișin - Na 783, H 104/15, corn G 1-1, G 1-2 și G 1-3 și 10 soiuri de perspectivă din care: piersic Florin, cais Kyoto, Farbaly și Faralia, vișin - Timpurii de Osoi, Nana, Mocanești și cireș Vanda, Magda, Daria.</p> <p>A fost publicată și desimnată monografia "Ameliorarea mărulei".</p> <p>În perioada de referință a anului 2022 conform lucrărilor programate pentru cercetarea și testarea materialului săditor de import introdus în țara a speciilor pomicele și nucifere a fost efectuată studierea a 16 ha de piersic. Lucrările au fost efectuate în plantația de piersic conform cererii agentului economic. Țara de origine a materialului săditor – Grecia. În rezultatul efectuării expertizei totale cu utilizarea metodelor imunologice, bacteriologice și micotice de laborator sa constatat prezența virusului pătării necrotice inelare a sâmburoaselor (NRSV) care afectează piersicul și la unele mostre colectate a virusului vârsatului prunului (PPV). În paralel la comanda asociației „Ursadprom” în gospodăria din regiunea Zaccarpatie sa efectuat cercetarea unei livezi de alun cu suprafața de 24 ha plantată cu material săditor din Italia. Soiurile de alun au fost testate la prezența infecției virotice. În rezultatul cercetărilor efectuate în laboratorul de virusologie, control fitosanitar și protecția plantațiilor pomicele a fost depistat virusul mozaicului mărulei. Toate cheltuielile financiare pentru efectuarea studiilor virusologice a plantației de alun au fost achitate de beneficiar.</p> <p>În rezultatul cercetărilor efectuate au fost asanate trei soiuri de specii pomicele: soiul de măr Galaval (o mutație colorată mai intensiv a soiului Gala Galaxy), soiul de păr Abate fetel și soiul de prun Empress.</p> <p>A fost elaborată tehnologia micromultiplicării în condițiile in vitro a portaltoiului pentru piersic și cais Wavit.</p> <p>Au fost selectate preparatele și condițiile de sterilizare a explantelor pentru introducerea în cultură și micromultiplicare in vitro a soiurile de zmeur - Polana și Heritage.</p> <p>A fost obținut antiserului către virusul vârsatului prunului (VVP), ce se v-a utiliza ulterior la pregătirea diagnosticurilor, în lucrările de obținere a soiurilor și portaltoaelor libere de către viruși și testarea anuală a plantațiilor-mamă devirozate a Institutului și a agenților economici.</p>
5.	<p>20.80009.5107.26 “Elaborarea și modernizarea tehnologiilor de producere a cartofului și legumelor în contextul schimbărilor climatice în scopul asigurării unor producții inofensive, stabile și durabile” Drector de Proiect – dr.hab. Petru Iliev</p> <p>Cercetările efectuate din cadrul proiectului au fost orientate la crearea soiurilor și hibrizilor noi și elementelor tehnologice de producere a cartofului și legumelor în contextul schimbărilor climatice. Studiul efectuat cu 33 de soiuri noi de cartof de diferită origine și grupe de maturitate a stabilit că soiurile studiate nu au aceeași reacție la productivitate în dependență de zona de cultivare. Astfel, în zona de sud mai productive și economic mai avantajoase sau dovedit a fi soiurile extratimpurii și timpurii (Agata, Riviera, Ranomi, Corazonl, etc.), care formează o recoltă de 25-35 t/ha. În zona de centru mai productivă este cultivarea de soiuri timpurii și semitimpurii (Artemis, Arizona, Paradis, Esmee, Evolution, Vogue etc.). Recolta medie în condiții de irigare variază în</p>

limitele 37-45 t/ha. Pentru zona de nord a republicii, cele mai potrivite sunt soiurile de precocitate medie și semitardive (Rudolph, , Levante, Manitou, Alouette etc.), care în condiții de irigare formează o recoltă de 50-60 t/ha, iar în condiții fără irigare de circa 25-35 t/ha.

În procesul de ameliorare a culturilor legumicole au fost utilizate 7 linii androsterile de forme materne și 28 soiuri de forme paterne de tomate, 107 mostre de forme inițiale de ardei - 78 surse de ardei dulci, 12 gogoșari și 7 surse de ardei iute, fiind efectuate peste 250 de hibridări între diferite soiuri și linii obținute, 12 surse de castraveți și 9 surse de dovlecel. Au fost selectate și evidențiate linii și forme de perspectivă, transmisă în Comisia de Stat pentru Testarea soiurilor un soi de tomate Admiral.

În procesul de perfecționare a elementelor tehnologice a legumelor s-a stabilit că cea mai eficientă metodă de irigare este cea prin picurare cu norma de 150 m³ apă o dată la 5-6 zile, iar în experiențele cu studierea normelor de utilizare a îngrășămintelor s-a stabilit eficiența aplicării locale a lor, minimalizând astfel dozele de aplicare de 2-3 ori. În rezultatul cercetărilor cu produsele de uz fitosanitar s-a stabilit că la o alternare corespunzătoare și aplicarea corectă a pesticidelor se reduce semnificativ consumul acestora prin excluderea adaptabilității agenților patogeni a plantelor cultivate.

Termenii de înființare a culturii de verdeturi au rol extrem de important în obținerea producției sporite și calitative. Așadar, înființarea culturii în termeni mai timpurii II dec. aprilie a asigurat obținerea recoltelor înalte și a sporit procentul producției comerciale. Astfel, producția totală la înființarea culturii de salată în II dec. aprilie a fost de 4,42 kg/m² soiul Locarno; 4,86 kg/m² soiul Red coral; 4,25 kg/m² soiul Grandrapids. O tendință de diminuare a producției s-a înregistrat în funcție de epoca de plantare mai târzie, astfel în epoca de plantare II dec. iunie producția comercială a înregistrat valori mai scăzute fiind de 2,36 kg/m² soiul Locarno; 2,58 kg/m² soiul Red coral; 2,28 kg/m² soiul Grandrapids. Înființarea culturii de salată în condiții de zi lungă și temperaturi mai ridicate, conduce la accelerarea emiterii tulpinii florale în defavoarea producției calitative de masă foliară.

În prima jumătate a anului 2022 au continuat lucrările de realizare a proiectului european ENI/2019/411-865 – EU4BCC cu titlul EcoSeeds_LuMon în parteneriat cu IBLA – Institutul de cercetări biologice din Luxemburg în valoare de 60 mii euro. În cadrul proiectului printre altele s-a produs schimbul direct de experiențe între cercetătorii și producătorii din Republica Moldova și Luxemburg în domeniul producerii de semințe ecologice (vizite reciproce). La direct au beneficiat 8 producători, iar instruiți on line și pe sector 49 de producători și entități

6. 20.80009.5107.18. "Formarea direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată.

Conducătorul proiectului IGFPP - dr.hab. Nicolae BUJOREANU;

Conducătorul etapei ISPHTA dr.hab. Maria PÎNTEA

În condițiile acestui an de secetă atmosferică și pedologică au fost doar relativ favorabile pentru morfogeneza intramugurală și dezvoltarea florilor, polenizarea, legarea eficientă a fructelor de prun la soiurile Stanley, Prezident și Udlinionnaia, mai slab la Super Prezident.

Tratamentele cu SBA Reglalg, inclusiv cu microelemente și calciu, efectuate în perioada de vegetație din anii 2020–2022, au influențat pozitiv asupra depunerii mugurilor de rod, îmbunătățind dezvoltarea ulterioară a mugurilor de rod, legarea și dezvoltarea fructelor juvenile, precum și procesul de maturare a fructelor. Aspectele anatomice și embriologice ale dezvoltării fructelor, etc.continua a fi abordate odată cu dezvoltarea efectivă a tuturor structurilor în cauză.

Din investigațiile efectuate reese că atât soiurile locale (Super Prezident și Udlinenaia), cât și cele introduse (Prezident și Stanley), care se regăsesc în mari proporții în plantațiile industriale din Republica Moldova în toate zonele pomicole6 reprezintă interes și confirmă indispensabilitatea de cercetării morfobiologice a dezvoltării și optimizării producerii fructelor de calitate înaltă, destinate păstrării în condiții

<p>controlate prin intermediul includerii aplicării tratamentelor biotehnologice respective în schemele standard de agrotehnică la cultivarea prunului, destinat obținerii de producții pentru păstrare în condiții controlate.</p> <p>Condițiile secetoase climaterice din perioada respectivă de cercetare au fost doar relativ favorabile pentru legarea eficientă a fructelor de prun la 3 soiuri, iar soiul Super Prezident s-a caracterizat prin înflorire slabă și respectiv legare slabă a fructelor.</p> <p>De notat că tratamentele cu substanțe biologice active, inclusiv microelemente și calciu, efectuate în perioada de vegetație din anii trecuți (2020, 2021) au influențat pozitiv inițierea și dezvoltarea ulterioară a mugurilor de rod, legării și dezvoltării fructelor juvenile atât la soiurile autohtone (Super Prezident și Udlinenaia), cât și cele introduse (Prezident și Stanley). În acest context este indispensabil de a continua studiul comparativ al particularităților biologiei sistemului reproductiv și dezvoltării fructelor soiurilor de prun de maturare tardivă.</p> <p>Astfel, în rezultatul experimentărilor efectuate repetat va fi: stabilit gradul heterogenității calitative a mugurilor de rod și a particularităților morfo- histochimice pe parcursul formării lor: controlul biologic- morfo- anatomic, cito- și histochimic al desfășurării repausului de iarnă a mugurilor de rod, precum și stabilirea gradului de rezistență la ger și la fluctuațiile de temperaturi din perioada rece a anului a mugurilor de rod în perioada de polenizare, aprecierea viabilității polenului, a stării morfo- fiziologice a structurilor reproductiv feminine în perioada eficientă de polenizare și a controlului morfo-, cito- histochimic al compatibilității intravarietale va conduce spre evaluarea capacităților și a valorii comparative a soiurilor locale și introduse cu maturarea medie-tardivă și tardivă a fructelor privind aplicarea aplicațiilor biotehnologice moderne de tratare a pomilor vizînd sporirea dezvoltării cantității, calității și a perioadei de păstrare și extindere a perioadei de consum a fructelor de prun de maturare tardivă.</p>		
III. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din alte documente de politici/acte normative		
1.	Elaborarea documentelor de politici și a actelor normative	A fost elaborat și aprobat de Institutul de Standartizare din Moldova varianta finală a SM 206:2022 "Material de înmulțire viticol. Specificații tehnice".
IV. Alte activități realizate		
1.		

**FIȘA DE PREZENTARE A ACTIVITĂȚILOR DE CERCETARE ȘI INOVARE ȘI A
REZULTATELOR OBTINUTE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE**
**În cadrul Proiectului Instituțional ” Crearea tehnologiilor de procesare a materiei prime
agroalimentare de origine vegetală și animală pentru obținerea produselor alimentare de
generație nouă”**

I. Sumarul activităților realizate

<i>Activități planificate</i>	<i>Activități realizate și rezultate obținute în cadrul finanțării instituționale pentru anul 2022</i>
<p>1. De elaborat regimurile, rețetele și mostrele de ingrediente cu conținut sporit de componente biologic active și aromatizante naturale.</p> <p>2. De obținut mostre experimentale de produse alimentare cu adaos de ingrediente bogate în componente biologic active și aromatizante naturale (semifabricate/produse din carne), fabricate în condiții de laborator, și de determinat indicii de calitate a lor.</p> <p>3. De elaborat rețetele snack-urilor de fructe de două tipuri și de determinat indicii de calitate a lor (organoleptici, fizico-chimici, microbiologici).</p> <p>4. De stabilit compatibilitatea bazei din cereale și bazei din grăsimi cu componentele de fructe în deserturi.</p> <p>5. De elaborat rețetele deserturilor funcționale naturale cu conținut redus de zahăr, în baza fructelor, pomușoarelor și produselor cerealiere.</p> <p>6. De elaborat rețetele produselor extrudate în baza materiei prime cerealiere și deșeurilor industriei uleiului.</p> <p>7. De elaborat regimurile de pregătire a materiei prime cerealiere și a deșeurilor industriei uleiului pentru fabricarea produselor extrudate noi.</p> <p>8. De fabricat lot experimental de produse extrudate alimentare fabricat în condiții industriale, confirmat prin Act de fabricare.</p> <p>9. De elaborat metodele instrumentale de determinare în produse cerealiere a următorilor indici fizico-chimici: proteină, amidon și fibrele alimentare solubile și insolubile.</p> <p>10. Menținerea și completarea Colecția Ramurale de microorganisme industriale.</p>	<p>1. Au fost elaborate 4 rețete de amestecuri de condimente pentru obținerea ingredientelor cu conținut sporit de componente biologic active și aromatizante naturale.</p> <p>2. Au fost elaborate 3 regimuri de obținere a extractelor lipofile cu conținut sporit de componente biologic active și aromatizante naturale, parametrii de extracție fiind cuprinși în limitele: presiunea 20 - 35 MPa, temperatura 45 - 60 °C, timpul 60 – 120 min.</p> <p>3. Au fost obținute 3 mostre de extracte lipofile și 3 mostre de șrot din amestec de condimente în condiții de laborator prin metoda de CO₂-extracție supercritică.</p> <p>4. Au fost analizate 6 loturi de ingrediente de fructe utilizate la prepararea pastilei de struguri.</p> <p>5. Au fost obținute 3 loturi de mostre industriale de snack-uri fabricate din struguri de soiuri apireni – Roz timpuriu, Negru de Grozești, Roz basarabean, confirmate prin Act privind testarea în condițiile secției de producere a rețetelor și proceselor de fabricare a snack-urilor din struguri apirene de soiuri autohtone combinați cu fructe</p> <p>6. Au fost cercetate compozițiile de fructe și pomușoare tradiționale, dispersiile lor de cereale, uleiuri vegetale, inclusiv cu conținutul majorat de acizi grași omega-3, diferite polizaharide separat, precum și sisteme de stabilizare create pe baza acestora.</p> <p>7. Au fost elaborate rețete și metode tehnologice pentru fabricarea deserturilor dulci <i>fără adăugarea zaharurilor suplimentare</i>, care pot fi utilizate atât pentru consumul general, cât și pentru pacienții cu diabet zaharat, precum și pentru cei care limitează consumul de zaharuri.</p> <p>8. Au fost elaborate 4 rețete de produselor extrudate cu adaos de tescovină și șrot din semințe de in și din semințe de dovleac.</p>

Elaborarea mediilor de protecție pentru pastrarea genofondului

11. De examinat în cadrul Comitetului Tehnic CT – 50 proiectele Standardelor Moldovenești:

- SM 332:202X „Maioneze cu conținut scăzut de grăsime, bogate în acizi grași omega-3. Specificații”

- SM 336:202X „Produse alimentare.

Instrucțiune tehnologică. Cerințe generale privind prezentarea, structura și conținutul,,

9. Au fost reactivate, testate și apreciate din punct de vedere al stabilității caracteristicilor biotehnologice microorganisme lactice industriale din Colectia Ramurală – 9 tulpini de bacterii lactice mezofile din specia *Lactococcus lactis ssp.lactis*, destinate utilizării în compoziția culturale starter pentru produse lactate fermentate, liofilizate și puse la pastrare în perioada anilor 2010-2011.

10. Au fost aprobate 2 proceduri specifice: de determinare a conținutului de amidon în cereale și produse procesate în baza acestora și de determinare a conținutului de proteină în cereale și produse cerealiere.

11. Au fost examinate de comitetul tehnic CT 50 „Produse de prelucrare a materiei prime vegetale” proiectele standardelor SM 332:202X „Maioneze cu conținut scăzut de grăsime, bogate în acizi grași omega-3. Specificații” și SM 336:202X „Produse alimentare. Instrucțiune tehnologică. Cerințe generale privind prezentarea, structura și conținutul”. După întocmirea sintezei de obiecții și redactarea textelor proiectele SM 332:202X „Maioneze cu conținut scăzut de grăsime, bogate în acizi grași omega-3. Specificații” și SM 336:202X „Produse alimentare. Instrucțiune tehnologică. Cerințe generale privind prezentarea, structura și conținutul” au fost transmise Institutului de Standardizare din Moldova pentru plasare în anchetă publică.

Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

1. Monografie (recomandată spre editare)

1. IUȘAN LARISA. Monografia «Tehnologii inovative în fabricarea produselor alimentației sănătoase» se realizează în cadrul proiectului, finanțat de către Agenția Națională de Cercetare și dezvoltare, Programelor de Postdoctorat (2021-2022) cu cifrul 21.00208.5107.08/PD, ”Argumentarea științifică și elaborarea tehnologiilor de fabricare produselor alimentației sănătoase în baza materiei prime autohtone”, (contract cu ANCD N.08/PD-II din ianuarie 2022)

4. Articole în reviste științifice

4.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, cu indicarea categoriei -

1. ȘLEAGUN, Galina; IUȘAN, Larisa; CUPCEA, Tatiana. Разработка и применение балльной шкалы для органолептической оценки качества фруктовых снеков. Revista. «Pomicultura, Viticultura și Vinificația» nr.1[82]. Chișinău. 2022, p.48-54. ISSN 1857-3142 (Cat. C) https://isphta.md/wp-content/uploads/2022/11/Revista-PVV-nr-1_2022.pdf

2. POPEL, Svetlana; IUȘAN, Larisa; DRAGANOVA, Elena; PÎRGARI, Elena; PARȘACOVA, Lidia; ZÎREANOVA, Elena; PUJAILO, Eudochia. Produse îmbogățite cu fibre alimentare pentru alimentație sănătoasă. Revista. «Pomicultura, Viticultura și Vinificația» nr.2[88]. Chișinău. 2022, p.55-66. ISSN 1857-3142 (Cat. C) https://isphta.md/wp-content/uploads/2022/11/Revista-PVV-nr-2_2022-interactiv.pdf

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. IUSAN L. Doctor of Technical Sciences, Associate Professor. IMPROVING THE RECIPES OF EXTRUDED SORYZ MIXES USING WHEAT GERM, Sciences of Europe (Praha, Czech Republic), No 94 (2022), ISSN 3162-2364, p. 86 DOI: 10.5281/zenodo.6616429 <https://zenodo.org/record/6616429#.Yq7yKP1ByUk>
<https://www.europe-science.com/wp-content/uploads/2022/06/Sciences-of-Europe-No-94-2022.pdf>

6.2 în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională:

1. MIGALATIEV, O., IUȘAN, L., CARELINA, M. Study of noodles manufacturing with addition of CO₂-meal from the spice blend. Scientific Collection «InterConf+», Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference: Current issues and prospects for the development of scientific research, No. 12(105), April 19-20, 2022, Orléans, France: Epi, 2022, ISBN 978-2-7045-4521-6, p. 412–418. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.04.2022.039>

2. ТИМУР АНДРУСЕНКО, ЮРИЙ ГОЛОВКО Разработка технологии получения полифенольной биологически активной добавки из виноградных выжимок широкого спектра применения, Международная научная онлайн-конференция «Направленная трансформация пищевого сырья в производстве пищевых продуктов, пищевых и биологически активных добавок, обеспечение контроля качества и безопасности» (DTARM 2022), БИО Сеть конференций 46 , 01020 (2022), eISSN: 2117-4458 <https://doi.org/10.1051/bioconf/20224601020>

3. MIGALATIEV O., IUȘAN L., CARELINA M., Vicerova L. Proceedings of the 12th International Scientific and Practical Conference SCIENTIFIC RESEARCH IN XXI CENTURY, Chicken liver pate with liposoluble flavoring extracts, OTTAWA, CANADA 16-18.07.2022, Methuen Publishing House, 2022. 381 p. <https://interconf.top/documents/2022.07.16-18.pdf>.

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale:

1. CRUCIRESCU, D. The acidifier from unripe apples - source of natural acidity. Conferința "Ecological and environmental chemistry". 3-4 martie. Chișinău. 2022. p. 171-173. ISBN 978-9975-159-06-7; CZU:634.11:575:54.04 ; https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/152066

2. CRUCIRESCU, D. Conținutul acizilor organici în merele imature. Conferința tehnico-științifică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor UTM. Vol.1, 29-31 martie. Chișinău. 2022. p. 462-465. ISBN:978-9975-45-828-3 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/161819

3. BARBAROȘ M-M. Utilizarea subproduselor secundare de origine alimentară ca ingrediente durabile pentru produse lactate inovative. Conferința Științifică Internațională „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, Ediția a IX-a SECȚIUNEA IV. ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI, Cahul, 3 iunie 2022, Volumul IX, Partea 1, pag 349 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Volumul_IX-Part_1_2022.pdf

4. GOLUBI, R.; VOITCO, E.; RABOTNICOVA, L.; CRUCIRESCU, D.; ARNAUT, S. Investigații pentru determinarea falsificării brânzeturilor topite. Conferința "Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației". 3 iunie, vol. 9, partea 1. Cahul. 2022. p. 359-366. ISSN 2587-3563, E-ISSN 2587-3571 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/166107

5. CRUCIRESCU, D. Indicii de calitate a conservelor de tomate marinate cu acidifiant din mere. Conferința "Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației". 3 iunie, vol. 9, partea 1. Cahul. 2022. p. 335-340. ISSN 2587-3563, E-ISSN 2587-3571 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/166099

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

1. GOLUBI Roman, IORGA Eugen, CRUCIRESCU Diana, ARNĂUT Svetlana, FIODOROV Stanislav, IORGA Lucian, VOITCO Elena, RABOTNICOVA Liudmila. Procedeu de obținere a acidifiantului de cupaj din struguri și mere. Brevet de invenție Nr. 4757, 2022.01.31.
2. ȘLEAGUN, Galina; IUȘAN, Larisa; CUPCEA, Tatiana. Procedeu de obținere a unui snack structurat din fructe. Cerere de brevet de invenție. Nr. depozit S202200016. Data depozit 2022.02.25.

II. Relevanța rezultatelor științifice obținute și impactul acestora asupra dezvoltării

Valorificarea surselor agroalimentare indigene, obținerea alimentelor de înaltă calitate, pentru care crește cererea la nivel mondial, va permite de a ameliora imaginea Republicii Moldova ca țară-productoare, va spori competitivitatea și va atrage investitori, va îmbunătăți condițiile de viață a populației.

Apariția pe piață a produselor alimentare sănătoase cu valoare biologică sporită va contribui la reducerea riscului de îmbolnăvire și la îmbunătățirea stării de sănătate a populației.

Aplicarea rezultatelor pe scară largă va fi posibilă în cazul motivării producătorilor pentru a face investiții în fabricarea produselor de generație nouă. În vederea cuceririi pieței se propune de a fi inițiate diferite promoții de promovare a noilor produse.

Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

Parteneri de colaborare în cadrul Proiectului Instituțional (a.2022):

- Universitatea Tehnică a Moldovei;
- Universitatea de Stat a Moldovei;
- Institutul de Fitotehnie "Porumbeni";
- SRL "Orhei-Vit";
- SRL „Triodor”;
- SRL „Policom-Prim”;
- SRL „Randuel”;
- SRL „Rodals”;
- SRL "Aviselect" prin contract de colaborare tehnico-stiintifica nr. 08/14-07/2022 privind producerea și utilizarea CO₂-extractelor supercritice din materii prime uscate picante-aromatice pentru fabricarea loturi experimentale a mezeluri fierte in conditii industriale.

Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

Colaborarea internațională cu ФГБНУ «Северо-Кавказский федеральный научный центр садоводства, виноградарства, виноделия», Российская Федерация, г. Краснодар prin contract Nr. 4-14/2021.

III. Lista evenimentelor organizate

În legătură cu situația epidemiologică din Republică nu s-au putit organiza multiple manifestații cu implicarea cercetătorilor științifici.

IV. Participări în cadrul evenimentelor naționale/internaționale

Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate)

1. MIGALATIEV, O., IUȘAN, L., CARELINA, M. - Participare la The 5th International Scientific and Practical Conference: Current issues and prospects for the development of scientific research, Study of noodles manufacturing with addition of CO₂-meal from the spice blend. **April 19-20, 2022, Orléans, France, Certificate of Participation.**
2. MIGALATIEV O., IUȘAN L., CARELINA M., Vîcerova L. - Participare la Proceedings of the 12th International Scientific and Practical Conference SCIENTIFIC RESEARCH IN XXI

CENTURY, Chicken liver pate with liposoluble flavoring extracts, OTTAWA, CANADA **16-18.07.2022**

3. BARBAROȘ M-M. Utilizarea subproduselor secundare de origine alimentară ca ingrediente durabile pentru produse lactate inovative. Conferința Științifică Internațională „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației”, **Ediția a IX-a SECȚIUNEA IV. ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI, Cahul, 3 iunie 2022**

4. Dr. Larisa Iușan,, Galina Terentieva, Olga Migalatiev participarea la 2022 1st edition of INTERNATIONAL EXHIBITION OF CREATIVITY AND INNOVATION Excellent IDEA PROCEDEU DE FABRICARE A PRODUSULUI ALIMENTAR EXTRUDAT DE CEREALE, **21-23 September, Chisinau, Republic of Moldova**

5. Galina ȘLEAGUN, Larisa IUȘAN , Tatiana CUPCEA participarea la 2022 1st edition of INTERNATIONAL EXHIBITION OF CREATIVITY AND INNOVATION Excellent IDEA PROCEDEU DE OBȚINERE A SNACK-URILOR STRUCTURATE DE FRUCTE **21-23 September, Chisinau, Republic of Moldova**

6. Dr. Larisa Iușan, Dr. hab. Taran Nicolae, Galina Terentieva, Elena Zîreanova participarea la Expoziția națională ”Știința pentru pace: creativitate, experiență, perspective”, PRODUSE EXTRUDATE DIN CEREALE CU VALOARE BIOLOGICĂ SPORITĂ Academia de Științe a Moldovei, **10 Noiembrie, Chisinau, Republica Moldova**

7. Galina ȘLEAGUN, Larisa IUȘAN , Tatiana CUPCEA participarea la Expoziția națională ”Știința pentru pace: creativitate, experiență, perspective”, OBȚINEREA SNACK-URILOR STRUCTURATE DE FRUCTE Academia de Științe a Moldovei, **10 Noiembrie, Chisinau, Republica Moldova**

Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premiu, medalii, titluri, alte aprecieri).

1. Șleagun Galina, Iușan Larisa, Cupcea Tatiana Participarea la prima ediție a Expoziției Internaționale de Creativitate și Inovație EXCELLENT IDEA-2022, 21-23 septembrie 2022, Chișinău. Medalia de argint pentru Procedeul de obținere a snack-urilor structurate din fructe – Diploma of Silver Medal

2. Iușan Larisa, Terentieva Galina, Migalatiev Olga Participarea la prima ediție a Expoziției Internaționale de Creativitate și Inovație EXCELLENT IDEA-2022, 21-23 septembrie 2022, Chișinău. Medalia de bronz pentru Manufacturing process for the extruded grain food product – Diploma of Bronze Medal

V. Dificultăți /impedimente apărute

La realizarea proiectului au fost întâmpinate dificultăți financiare, din cauza nefinanțării proiectului de către ANCD. Ca urmare a nesușinerii financiare s-a făcut simțită apariția problemei legate de resursele umane, o parte importantă din cercetători au fost concediați.

În cadrul proiectului instituțional nu sunt prevăzute cheltuieli pentru procurarea materiei prime necesare pentru elaborarea schemelor tehnologice, precizarea parametrilor proceselor tehnologice, fabricarea mostrelor și loturilor experimentale. În plus, desfășurarea cercetărilor, conform metodelor de analiză preconizate, necesită procurarea reactivilor și mediilor de la firme specializate, care la fel nu sunt incluse în devizul cheltuieli.

LISTA PROIECTELOR NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE ÎN CURS a. 2022

Nr.	Denumirea proiectului/contractului	Conducătorul/coordonatorul proiectului	Termene de executare	Tipul proiectului
Programe de Stat 2020-2023				
1.	20.80009.5107.05.”Valorificarea la scara industrială a potențialului oenologic al soiurilor și clonelor de struguri asanate de selecție nouă și autohtone pentru fabricarea producției vinicole competitive pe piețele internaționale”	Dr.hab.,prof.univ. Nicolai Taran	2020-2023	Program de Stat
2.	20.80009.5107.17,, Crearea, evaluarea și implementarea soiurilor noi de viță de vie a clonelor soiurilor omologate conforme schimbărilor climatice și principiilor agriculturii durabile”	Dr., conf. Feodor Cazac	2020-2023	Program de Stat
3.	20.80009.5107.22 „Elaborarea și modernizarea tehnologiilor durabile și ecologice a speciilor pomicole și bacifere în condițiile schimbărilor climatice.”	Dr.,conf. Ion Grosu	2020-2023	Program de Stat
4.	20. 80009. 5107.14 Utilizarea metodelor genetice și biotehnologiilor în scopul creării, devirozării și implementării în a soiurilor culturilor pomicole, portaltoaielor și și culturilor bacifere cu biologic sport	Dr.,conf. Radu Cozmic	2020-2023	Program de Stat
5.	20.80009.5107.26 “Elaborarea și modernizarea tehnologiilor de 31noffens a cartofului și legumelor în 31noffensiv schimbărilor climatice în scopul asigurării unor producții 31noffensive, stabile și durabile”	Dr.hab. Petru Iliev	2020-2023	Program de Stat
6.	20.80009.5107.18.“Formarea direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată.	Conducătorul proiectului IGFPP – dr.hab. Nicolae Bujoreanu; Conducătorul etapei IȘPHTA dr.hab. Maria Pîntea	2020-2023	Program de Stat
7.	”Crearea tehnologiilor de procesare a materiei prime agroalimentare de origine vegetală și animală pentru obținerea produselor alimentare de generație nouă”	Dr., conf. Larisa Iușan	2020-2023	Proiect Instituțional
Inovare și transfer tehnologic				

Bi-/multilaterale				
1.	<u>22.80013.5107.2BL</u> Elaborarea metodelor biotehnologice (in vitro și in vivo) de asanare a zmeurului de către virusul piticirii tufoase cu scopul majorării productivității plantațiilor industriale a zmeurului	Dr. conf, Prodaniuc Leonid	2022-2023	Bilateral Moldova Belarus -
Programe de postdoctorat				
1.	<u>21.00208.5107.08/PDII</u> ”Argumentarea științifică și elaborarea tehnologiilor de fabricare a produselor alimentației sănătoase în baza materiei prime autohtone”	Dr., conf. Larisa Iușan.	2021-2022	Program de postdoctorat
Alte proiecte				
-				